

Statoil trýr uppá Føroyar

Norski oljurisin Statoil hevur gjørt av at flyta virksemini sítt í Føroyum úr London til Stavanger. Hetta verður gjørt fyri at styrkja arbeiðsbólkin, sum tekur sær av leitingini við Føroyar við eitt nú at kunna brúka ta stóru ekspertisu í djúp-vatnsleiting, ið finst í Noregi

OLJUMESSA
Jan Müller úr Stavanger

Ein av fremstu og størstu luttakarunum á altjóða oljumessuni í Stavanger, ONS, í hesum døgum er risastóra norska oljufelagið Statoil. Við sínum stóra bási bjóðar Statoil teimum nærum 30.000 vitjandi at fáa innlit í arbeiðið hjá felagnum heima sum burturi. Og við burturi skilst eisini Føroyaøkið, tó so, at leiðslan í Statoil hevur júst tikið

eina avgerð, sum hevur við sær, at leitingin eftir olju og gassi við Føroyar, nú verður størri partur av tí norska gerandisdegnum. Avgjört er

nevnliga at broyta bygnaðin í Statoil, soleiðis, at ábyrgdin av Føroyaøkinum nú verður flutt úr London til Stavanger. Hetta merkir í veruleikanum, at nógvar stórir ressursir og ekspertisa verður lögð í leitingina á Føroyaøkinum. Við at brúka Stavanger sum framtíðar miðdepil fyri leiting eftir olju og gassi við Føroyar ætlar Statoil nevniliga at gera tað ítarsta fyri at fáa optimalt burtur úr síni vitan og fólki. Hetta vil siga, at felagið ætlar sær ikki at minka um sítt virksemini í Føroyum, men heldur tvørturímóti. Turri brunnurin, sum Statoil boraði í fjør hevur so avgjört ikki tikið trúna frá nýggja stjóranum hjá felagnum fyri allari leiting í Europa, Yngve Vassmyr.

Yngve Vassmyr er settur til at standa fyri nýggju deildini hjá Statoil, sum fevnir um alt Europa og sum kemur at hava sæti í Stavanger, undir heitinum »Global Exploration, Europe«.

Nú um dagarnar var hann saman við Arnt-Eirik Rørnes, sum skal hava ábyrgdina av tí jarðfrøðiliga partinum av leitingini við Føroyar, á vitjan í Oljumálaráðnum. Har greiddu teir frá broytingini í bygnaðinum hjá felagnum, og hvørja ávirkan hetta fer at hava á kanningarnar og leitingina við Føroyar.

Djúpvatnsroyndir samskipast

Yngve Vassmyr sigur, at teir undir nýggju deildini fyri Europa hava sett á stovn eina djúpvatnsdeild, sum fevnir um alt økið frá Írlandi og heilt norður til Barentshavið, og har er Føroyaøkið eisini ein partur.

Yngve sigur víðari, at teir við hesum stígi hava betri møguleika at gera brúka av vitan teir hava á djúpum vatni út fyri Noreg, soleiðis at henda vitanin kann hjálpa til í leitingini eftir olju og gassi á djúpum vatni við Føroyar. Seinastu mánaðirnar hevur verið arbeiðt við at flyta umsitingina av Føroyaøkinum úr London til Stavanger. Nú er hon so komin uppá pláss.

Vaksið verður hervið munandi um tann tekniska partin av leitingini við Føroyar í og við at bólkurin, sum her eftir fer at arbeiða við Føroyaøkinum kann gera brúk av allari ekspertisuni, sum finst í Noregi, bæði í Stavanger og Trondheimi. Við í arbeiðsbólkinum, sum er settur í Stavanger at arbeiða við Føroyum er eisini føroyski jarðfrøðingurin Ragnar Poulsen, sum hevur arbeiðt í London. Hann byrjaði í norska oljubýnum 1. august.

Nýggi leiðarin hjá Statoil fyri leiting í Europa sigur seg vera sera fegnan um tað fundið, sum varð gjørt við Føroyar í fjør. Hann viðgongur, at teirra egni brunnur var turrur. Men staðfestir samtíðis, at tað at

Hess hevur funnið olju og gass er eitt gott grundarlag at arbeiða víðari út frá hjá øllum, sum leita í føroyskum øki. – So við at arbeiða víðari við tí kunnleika vit hava bygt upp í London og leggja aftrat kunnleika og ekspertisu í Stavanger halda vit, at tað kann hjálpa okkum at finna boristøð, sum kunnu verða aktuelt at bora í í framtíðini. Og við hesum útviklingi er eyðsæð, at vit ætla ikki at minka um virkseimið við Føroyar. Vit siggja framvegis møguleikan at gera lönandi fund her.

Yngve Vassmyr heldur fyri, at teir hava fingið til vega stóra vitan og ekspertisu í leiting á djúpum vatni ikki minst longur norðuri, og tað er hessa vitan teir nú vilja brúka í royndunum at finna olju við Føroyar eisini. Eitt nú hava teir somu avjóðingar við basalti á norskrum øki sum tað teir arbeiða við at finna svar uppá í Føroyum. Her kann tí blíva talan um duplutan vinning – at fáa eina synergieffekt. Tvs. at kanningarnar í báðum økjum stuðla upp undir hvørja aðra.

Kanningar av basalti við Føroyar hava nevniliga eisini stóran týðning fyri leiting í norskrum øki við basalti. Eisini kunnu ávis leitimodell á føroyskum øki verða áhugaverd at royna í norskrum øki við basalti. So her er avgjört ein veksulvirkningur við tí kunnleikaflutningi man ger frá einum øki til eitt annað.

Yngve Vassmyr hevur

Yngve Vassmyr er útbúgvinn jarðfrøðingur. Hann lærði í Tromsø og byrjaði hjá Statoil í 1985 og hevur serliga arbeiðt við leiting. Hann hevur havt ábyrgdina av leiting í sokallaðum frontierøkjum í Noregi tvs. uttanfyri tey kendu oljuøkini. Tað var hann, sum fann stóra Nornefeltið í 1990. Nú skal hann standa fyri leitingini í Europa og harvið eisini í Føroyaøkinum.

Mynd Jan Müller

ikki verið í Føroyum áður. Ein roynd varð gjord í fjør, men ringa veðrið forðaði honum at lenda. Nú hann hevur vitjað er hann sera fegin um at hava møtt umboðum fyri føroyskar myndugleikar og at hava sæð landið.

Statoil hevur gjørt væl av seismiskum kanningum. Teir fara at leggja stóra orku í at fáa tilfarið tulkað skjótast, soleiðis at teir kunnu seta út í kortið, hvar tann brunnurin, sum teir hava bundið seg at bora, skal vera.

Tað verður eisini arbeiðt við at fáa tilfar til vega, sum kann vera við til at avgera, hvar og um Statoil skal bora ein brunn í sínum 9-ára loyvi. Statoil tørvar fleiri upplýsingar til at kunna gera av, um teir skulu bora í 9-ára loyvinum. Treytin fyri hesum loyvinum er tann, at tú eftir nøkur ár við kanningum skal taka støðu til, um tú vil bora ein brunn og harvið varðveita lisensin. Verður borað har, so verður tað ein brunnur í basaltøki.

Yngve Vassmyr útilokar ikki, at Statoil borar sín seinna brunn í sínum seks 9-ára loyvi í 2003, men mest sannlíkt er, at teir bora í 2004. Teimum tørvar at fáa upplýsingar yvir aðrar brunnar umframt at gera meiri seismiskt arbeiði. – Royndirnar frá norska landgrunninum siga okkum, at vit hava brúk fyri meira tíð til at kunna gera økið meira búgvið.

Tað er í sær sjálvum sera positivt, at tað er staðfest,

at ein virkin oljuskipan finst í føroysku undirgrundini.

Eingin vanlukka við turrium brunnum

Sum royndur leitimaður í norskarí oljuvinnu heldur Yngve Vassmyr ikki, at tað er nokur vanlukka, at tveir brunnar við Føroyar vórðu turrir. – Tað er sera positivt, at man bara eftir at hava borað triggjar brunnar fær staðfest eitt leitimodell. Vit hava royndir frá norskarí síðu, har tað hava verið boraðir nógvar fleiri brunnar við einum nógvar verri úrsliti, og kortini gjørt fund eftir at uppaftur fleiri brunnar vórðu boraðir. Tú mást arbeiða uppá longri sikt og hava tol og varðveita áhugan og entusiasmunna, sjálvt um tú fær nokur negativ úrslit.

Yngve Vassmyr tosar út frá egnum royndum. Hann hevur sjálvur verið við at leita og finna olju, har øll onnur høvdu slept vónini. Hann stóð á odda fyri leitingini eftir Nornefeltinum og fann tað, tá allir aðrir vildu gevast. Her var talan um eitt risastórt fund, sum varð gjørt í 1990, uppá meira enn 500 mill. fót ella eitt sindur størri enn Schiehallion við føroyska markið. Teir boraðu fyrst meira enn 12 turrar brunnar. Síðani varð eitt lítið gasskondensatfund gjørt sunnan fyri Norne, og tað fekk Yngve Vassmyr at halda, at tað mundi vera møguligt at finna olju nærri Norne.

Teir boraðu tveir brunnar í sama lisensi, har teinurin millum teir var 30 kilometrar. Báðir vórðu turrir. So tóku teir á seg váðan at bora ein aftrat millum hinar báðar, og hesin visti seg at vera stórt fund. Yngve tekur hetta fram fyri at siga føroyingum, at tað at leita eftir olju er eitt langsiktað arbeiði. Tað krevur, at tú hevur ís í maganum og tol at halda fram. Royndirnar visa, at tað tekur oftani longri tíð at gera lönandi fund. Má man vera tilreiðar at taka ímóti nøkrum vónbrotum og samtíðis at halda lív í motivatiónini og trúnni.

Stórar broytingar

Stórar broytingar eru farnar fram í Statoilbólkinum í Føroyum. Yngve sær fram til at kunna arbeiða saman við Shell sum nýggjum luttakara í samtakinum, nú felagið hevur keypt upp Enterprise. Eisini aðrar broytingar eru í bólkinum, eitt nú eru Phillips og Conoco lögð saman og Petro Canada hevur keypt Veba Oil. – Eg haldi vit við hesum broytingum hava styrkt samtakið á fleiri økjum, her ikki minst innan tøkni. Statoil, sum hevur

havt eitt sera tætt samstarv við Shell í norskrum øki, heldur, at ikki minst Shell kann styrkja samtakið. At samtakið er broytt so nógvar ger tað eisini náttúrligt at flyta virksemini úr London til Stavanger.

Ikki ósannlíkt at finna gass har norðuri

Seinastu árinu eru fleiri gassfund gjord á djúpum vatni í Noregi tvs. í økjum nærri Føroyum. Uppá fyrispurning hvørtir møguleikar eru at gera gassfund í tí norðara partinum av føroyska økinum upp ímóti tí norska markinum sigur Statoilstjórin, at teir halda tað ikki vera ósannlíkt, at man kann gera gassfund har, men leggur aftrat, at bæði her og hinumegin markið í norskrum øki, Møre, er basalt. Tí er sera umráðandi at fáa gjørt kort yvir strukturarnar undir basaltinum. Tað hevur eisini týðning at arbeiða víðari við boring gjøgnum basalt. Føroya økið er tí ein partur av tí kortlegging, sum Statoil ger av øll djúpvatnsøkjunum.

Seismisku tulklingarnar teir gera nú skulu annars vera grundarlag undir, hvussu teir við enn eini umfevnandi »long-offsett 3D«
kanning neyvt kunnu útpeika, hvar teir skulu sera borin í, eisini í eini møguligari boring í 9-ára lisensinum teir hava saman við Anadarko.

Tørva tíð fyri at raka rætt næstu ferð

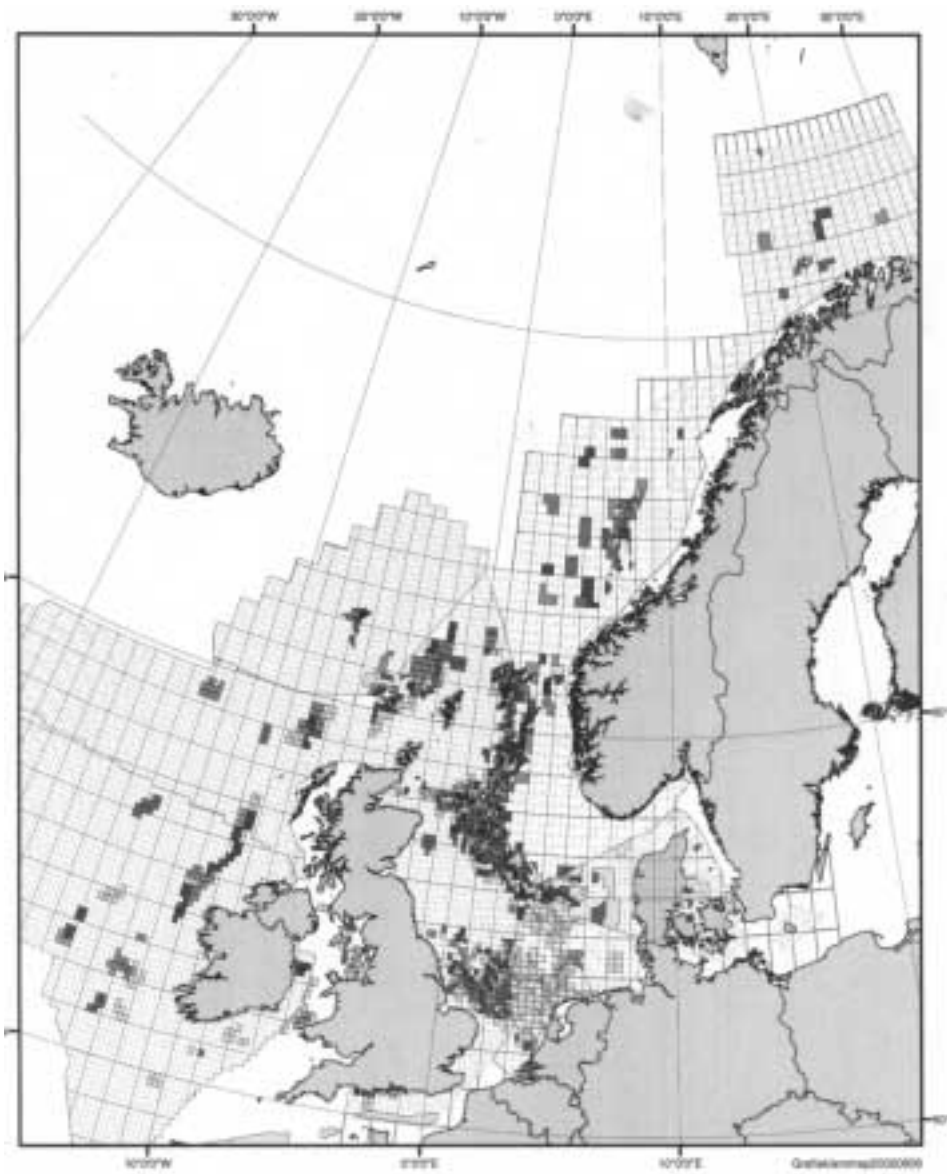
At leita eftir olju og gassi er ein tilgongd, sum tekur langa tíð. Hetta mugu eisini føroyingar venja seg við sigur nýggju jarðfrøðiliga leiðarin hjá Statoil í Føroyum, Arnt-Eirik Rørnes

OLJUMESSA
Jan Müller úr Stavanger

Arnt-Eirik Rørnes, sum kemur at standa fyri tí tekniska partinum av leitarbeidinum við Føroyar, var eisini við í Føroyum, tá Statoil í farnu viku hevði fund við Oljumálaráðið. Hann tekur væl ímóti hesi nýggju og spennandi avbjóðing og sigur, at fundið Amerada Hess gjordi kom rættiliga óvart á leitifólk, tí tað var ikki í tráð við tey leitimodell, sum oljufeløgini høvdu bygt upp við boringunum vestan fyri Hetland sum grundarlag. Tað hevur gjørt, at nógvar av kanningunum og metingunum mugu gerast av nýggjum. Hann heldur føroyingar eiga at hava tað við oljufeløgnum, tí leiting er ein langtíðartilgongd.

– Tað er sera umráðandi, at vit nú brúka neyðugu tíðina, soleiðis at næstu ferð vit seta borin í undirgrundina, raka vit rætt. Mong eru so ótolin og halda, at hetta við leiting er nakað, sum skal geva ítøkilig úrslit her og nú, men hetta er ein langtíðarprosess. Arnt-Eirik Rørnes visir á, at tá Statoil byrjar at arbeiða í

Hóast Statoil hevur góðar vónir til fund sunnan fyri Føroyar, so útilokar nýggi stjórin hjá Statoil ikki, at tað í framtíðini verða gjord eitt nú gassfund longur norðuri móti norska markinum

nýggjum økjum er tað ein tunnulfingraregul, at tað vanligu ganga 10 ár frá leitiloyvi er latið til framleiðslu kann byrja, tvs. at fyri Føroyaøkið skuldi tað merkt fyrstu framleiðsluna í ár 2010. Hetta kann sjálvandi broytast alt eftir hvussu einstaka leitingin gongur. Taka vit Snøvit gassfeltið í Barentshavin-

um, sum fer undir framleiðslu í 2006, so varð tað fundið gjørt í 1985. Men tað kann eisini gerast uppá styrti tíð. Nornefeltið er tað, sum hevur tikið minst tíð at byggja út, seks ár.

Arnt-Eirik Rørnes viðgongur tó, at tað er sera positivt, at Amerada Hess longu í tí triðja brunninum á føroyskum øki ger eitt

fund. Visir tað seg, at hetta fundið er lönandi, so fer tað at ganga skjótari við at fáa eina framleiðslu í gongd. Visir avmarkingarbrunnurin, sum Hess skal bora í bretskum øki í næstum, at fundið er lönandi, so fara ikki at ganga fleiri enn 5-7 ár, til fyrsta oljan er veruleiki.

Yngve Vassmyr, leitistjórin hjá Statoil fyri Europa, Arnt-Eirik Rørnes, leiðari fyri tøkniliga arbeiðinum á føroyaøkinum saman við Rúna Hansen, sum er stjórin hjá Statoil leiting í Føroyum uttanfyri Norðurlandahúsið í farnu viku
Mynd Jan Müller